

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/146/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8814201068
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8814201068.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a sudcov JUDr. Mareka Košča a JUDr. Romana Tótha v právnej veci žalobcu: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, Nám. M. Benku 9, 811 07 Bratislava, proti žalovanej: L. S., nar. XX.XX.XXXX, Q. T. J. D. XX, XXX XX R. F. Q., toho času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou U. J., J. Q. Z. J. U., o zaplatenie 51,60 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 4C/21/2014-25 zo dňa 25.2.2014 v spojení s opravným uznesením č. k. 4C/21/2014-35 zo dňa 16.10.2014 takto

r o z h o d o l :

r o z h o d o l :

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením č.k. 4C/21/2014-35 zo dňa 16.10.2014 v tej časti, ktorou bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 1,60 eur.

Vo zvyšujúcej časti rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením č.k. 4C/21/2014-35 zo dňa 16.10.2014 mení tak, že žalovaná j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 50,- eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaná j e p o v i n n á nahradiť žalobcovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Vladimíra Kána trovy konania pozostávajúce z náhrady zaplatených súdnych poplatkov vo výške 33,- eur a z náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 88,43 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvého stupňa návrh žalobcu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podaným návrhom domáhal proti žalovanej zaplatenia 51,60 eur ako aj trov konania v súvislosti so zaplateným súdnym poplatkom a trov právneho zastúpenia z dôvodu, že žalovaná cestovala dňa 23.09.2011 linkou č. N55, kedy sa pri kontrole o 23.45 hod. nemohla preukázať platným cestovným lístkom, a preto po obdržaní hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok bola vyzvaná k úhrade sumy 50 eur ako pokuty a cestovného vo výške 1,60 eur, avšak tak neurobila. Žalovanej, ktorá sa nachádza na neznámom mieste, bola ustanovená opatrovníčka v osobe J. Q. Z. J. U., ktorá uviedla, že ponecháva vec na rozhodnutie súdu, súhlasí s pojednávaním bez jej prítomnosti, avšak z opatrnosti vzniesla námietku premlčania nároku žalobcu. Po oboznámení sa s hlásením porušenia tarifných podmienok mal súd za to, že návrh žalobcu by bol opodstatnený, nakoľko žalovaná pri cestovaní na linke č. N55 sa nepreukázala platným cestovným lístkom na výzvu kontrolného orgánu. Z tohto dôvodu podľa zákona číslo 58/97 Z.z. bola povinná uhradiť žalobcovi

prirážku k cestovnému vo výške 51,60 eur. V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 01. 05. 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával. Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku. V danom prípade podľa názoru súdu ide o spotrebiteľskú vec, a keďže opatrovníčka žalovanej vzniesla námietku premlčania, v danom prípade nárok žalobcu vznikol ku dňu 23.09.2011 a žaloba bola podaná až 12.02.2014, ako je to zrejmé z podacej pečiatky. Na základe uvedeného mal súd za preukázané, že žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej lehoty. Z tohto dôvodu návrh žalobcu zamietol. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal aj keď bola v konaní úspešná, nakoľko sa zriekla práva na náhradu trov konania.

Proti rozsudku sa odvolal žalobca. Je toho názoru, že v predmetnej veci sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu. Má za to, že nástupom žalovanej do vozidla mestskej hromadnej dopravy žalovaná konkludentne a dobrovoľne uzatvorila so žalobcom zmluvu o preprave osôb, a teda okamihom nástupu do dopravného prostriedku žalobcu bola povinná dodržiavať prepravné a tarifné podmienky žalobcu. Zmluvou o preprave vzniká právny vzťah medzi dopravcom a cestujúcim. Preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcim, ktorá spočíva v preprave predmetu (veci) a osoby dopravným prostriedkom do miesta určenia, a to riadne a včas, za určené cestovné. Občiansky zákonník obsahuje iba základnú úpravu vzťahov vznikajúcich pri rôznych druhoch a spôsoboch prepravy. Podrobnejšia úprava je ponechaná osobitným zákonom a na ich základe vydaným vykonávacím právnym normám, v tomto prípade je to zákon č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov. Nakoľko sa žalovaná na výzvu revízora dňa 23.9.2011 na linke MHD č. N55 nepreukázala platným cestovným lístkom, je povinná žalobcovi v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave zaplatiť cestovné 1,60 eur a úhradu 50,- eur. Túto skutočnosť preukazuje hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok zo dňa 23.9.2011. Táto povinnosť žalovanej vznikla v zmysle § 9 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. d) v spojení s § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave, pričom táto úhrada nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou. Uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia doba. Zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, preto je namieste použiť § 101 Občianskeho zákonníka a to znamená, že pohľadávka vo výške 50,- eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. S ohľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

Opatrovníčka žalovanej sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal vec na odvolacom pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania, keďže opatrovníčke žalovanej bolo predvolanie na pojednávanie doručené dňa 12.2.2016 a zástupcovi žalobcu dňa 9.2.2016, pričom svoju neprítomnosť neospravedlnili ani nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je v prevažnej časti dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti záverov prvostupňového rozhodnutia, ktorým bol nárok žalobcu na zaplatenie cestovného a úhrady za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom (sankcie) zamietnutý z dôvodu premlčania.

Po tom, čo sa odvolací súd podrobne oboznámil s výsledkami dokazovania na súde prvého stupňa, ako aj s odvolacími námietkami žalobcu, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, nakoľko súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, čo malo za následok jeho sčasti nesprávne rozhodnutie vo veci.

Odvolací súd sa stotožňuje s právnym názorom žalobcu, že úhrada za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Z ust. § 760

až 764 Občianskeho zákonníka vyplývajú práva a povinnosti cestujúceho a dopravcu, vyplývajúce im zo zmluvy o preprave osôb. Tieto práva sa premlčujú v jednoročnej lehote podľa ust. § 108 Občianskeho zákonníka.

Podľa ust. § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Povinnosť občana, ktorý bol pristihnutý bez platného cestovného lístka v mestskej autobusovej doprave, zaplatiť nielen cestovné, ale aj osobitnú úhradu (pokutu, sankciu), vyplýva zo zákona č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave (§ 9 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 11 ods. 1 písm. d/ a § 14 ods. 2), a jej konkrétnu výšku stanovujú prepravné poriadky a tarify jednotlivých dopravcov.

Zákon č. 168/1996 Z. z. však vo svojich ustanoveniach nestanovuje premlčaciu dobu na uplatnenie tohto práva na zaplatenie úhrady (pokuty, sankcie) voči osobe, ktorá cestovala bez platného cestovného lístka. Preto aj podľa názoru odvolacieho súdu právo dopravcu na zaplatenie úhrady (pokuty, sankcie) sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej lehote (§ 101 Občianskeho zákonníka).

Keďže z listinných dôkazov predložených žalobcom (hlásenie o porušení tarifných a prepravných podmienok) vyplýva, že dňa 23.9.2011 o 23.45 hod. cestovala žalovaná dopravným prostriedkom žalobcu na linke č. N55 a pri kontrole sa nevedela preukázať platným cestovným lístkom alebo iným platným cestovným dokladom, vznikla jej povinnosť zaplatiť žalobcovi v zmysle čl. 6 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave a čl. 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave cestovné vo výške 1,60 Eur a úhradu (pokutu, sankciu) vo výške 50,- Eur.

Vznesením námietky premlčania opatrovníčkou žalovanej došlo k premlčaniu práva žalobcu na zaplatenie cestovného vo výške 1,60 Eur. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 4C/21/2014-35 zo dňa 16.10.2014 v časti, ktorou bola zamietnutá žaloba o zaplatenie 1,60 eur podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Právo žalobcu na zaplatenie úhrady vo výške 50,- Eur premlčané nie je, bolo uplatnené včas vo všeobecnej trojročnej lehote (podaním žaloby dňa 12.2.2014), a preto odvolací súd napadnutý rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 4C/21/2014-35 zo dňa 16.10.2014 v časti o zaplatenie sumy 50,- Eur podľa § 220 O.s.p. zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť túto sumu žalobcovi.

O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 142 ods. 3 O.s.p. vzhľadom na skutočnosť, že žalobca mal v konaní neúspech v pomerne nepatnej časti a žalobcovi priznal náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatených súdnych poplatkoch vo výške 33,- eur (2 x 16,50 eur) a v trovách právneho zastúpenia advokátom vo výške 88,43 eur v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za 3 úkony právnej služby (1. prevzatie a príprava zastúpenia z 17.10.2013, 2. podanie žaloby z 4.2.2014 a 3. podanie odvolania z 19.8.2014) vo výške 49,80 eur (3 x 16,60 eur) + režijný paušál vo výške 7,81 eur za 1 úkon právnej služby vykonaný v roku 2013 a režijný paušál vo výške 16,08 eur (2 x 8,04 eur) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2014 + 20 % DPH zo sumy 73,69 eur vo výške 14,74 eur. Odvolací súd nepriznal náhradu za úkon Pokus o zmier - výzva na zaplatenie, nakoľko tento úkon bol realizovaný dňa 14.12.2011, teda ešte pred začatím konania na súde dňa 12.2.2014.

Uvedené sumy trov konania v súlade s § 149 ods. 1 O.s.p. je žalovaná povinná zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu JUDr. Vladimíra Kána č.ú. XXXXXXXXXXX/XXXX, O.: J. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, J.: G., R.: XXXXXXXX.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.